

Verhaal Hans en Grietje Stokink

Hier volgt het verhaal van een Duitse deserteur en een Nederlandse verzetsman samen in de hooimijt bij Hans en Grietje Stokink.

Wim Mazier is ontredder na het oprollen van het Verscholen Dorp (Pas Op-kamp) in de Soerelse bossen door de Duitsers. Hij moest vluchten. De meeste van de 120 onderduikers en verzetsmensen konden ontkomen, onder wie Wim Mazier. Hij vond een nieuw onderduikadres bij de familie Stokink in Oene, waarschijnlijk door tussenkomst van veldwachter Platenkamp, wiens dubbelrol tot allerlei speculaties leidde.

"Op een avond wordt op de deur geklopt", vertelt Johanna, de dochter van Hans. *"Mijn vader doet open. Het is een jonge 18-jarige Duitse soldaat op de vlucht."* Als hij binnen is gelaten komt het verhaal. *"Wij zijn met een bootje de IJssel overgestoken. Het bootje is omgeslagen. Mijn twee vrienden zijn verdronken."* Hij maakt zich bekend als Johann (Hanz) Einhell. Hij is wanhopig en vraagt of zij hem willen doodschieten en begraven onder de hooiberg en na de oorlog het thuisfront op de hoogte te stellen, waarna ze zijn stoffelijk overschot kunnen komen ophalen. Maar voordat Hans Stokink de Duitser onderdak kan bieden moet hij eerst overleggen met onderduiker Wim Mazier. Die ziet er geen gevaar in, want de Duitser loopt hetzelfde risico als hij. *"Ook een vijand in nood moet je helpen, maar bedenk wel dat als ze hem ontdekken er van jullie en de boerderij geen spaan heel blijft"*. Zo komen een Duitse deserteur en een Nederlandse verzetsman samen te 'logeren' bij de hulpvaardige Stokinks.

Wat een risicovolle situatie! Het wemelt immers van de Duitsers in Oene. Voor Hans Stokink en zijn echtgenote Grietje is er geen twijfel. Vanuit hun geloof en vertrouwen nemen zij deze deserteur gastvrij op. Hanz wordt in boerenkleding gestoken. Buiten komen is er niet bij.

De Duitsers zijn druk bezig om geschut te plaatsen in de boomgaard rondom de boerderij. De Duitsers speuren intensief in de eerste dagen na zijn desertie, maar Grietje Stokink weet de soldaten af te leiden door ze een stuk van een geslacht varken te geven wanneer ze aankloppen.

Hoe ging het verder?

Einhell vermaakt zich met het snijden van bieten en het doppen van bonen. Voor de bevrijding is hij verhuisd naar een ander onderduikadres, maar hij wordt toch opgepakt en wordt vastgezet in de Koning Willem III-kazerne in Apeldoorn. Na een jaar lang in allerlei kampen en gevangenissen te hebben gezeten keert hij terug naar zijn huis in Beieren. Zijn moeder zou bij het onverwachte weerzien een hartaanval hebben gekregen, maar overleeft die wel. Het contact tussen Hanz en zijn sprookjes – onderduikouders Hans en Grietje blijft. Hij komt nog diverse keren naar Oene en de familie Stokink is ook op vakantie geweest in de geboortestreek van 'hun deserteur'.

Op 17 april 1945 fietst Wim Mazier naar Epe. Hij ziet de Canadese bevrijders en een groep Duitse gevangenen die op de markt door een groep burgers worden bewaakt. De bezetters worden afgevoerd in voertuigen van de Canadezen en de bevolking juicht. Ook hij heeft de oorlog overleefd.